

Neo- weberyzm

w zarządzaniu
publicznym

Neo- weberyzm w zarządzaniu publicznym

Od modelu
do paradygmatu?

redakcja naukowa
Stanisław Mazur

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2016

Recenzja:
dr hab. Andrzej Bukowski

Redaktor prowadzący:
Michał Zgutka

Redakcja:
Marta Wilińska

Korekta:
Marta Wilińska, Anna Chrabąszcz

Projekt okładki:
Katarzyna Juras

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.,
Warszawa 2016

**Publikacja została sfinansowana ze środków Narodowego Centrum Nauki
przyznanych na podstawie decyzji numer DEC-2013/11/B/HS4/01064.**

**Publikacja powstała w ramach projektu „Podejście neoweberowskie
w zarządzaniu publicznym – w kierunku budowy paradygmatu”,
realizowanego przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie,
Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych.**

ISBN 978-83-7383-846-8

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./fax 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: WN Scholar (*Stanisław Beczek*)
Druk i oprawa: Mazowieckie Centrum Poligrafii, Marki

Spis treści

Przedmowa	9
Część I. Neoweberyzm i jego fundamenty teoretyczne	
1. Neoweberyzm – źródła, rozumienie, nurty (<i>Stanisław Mazur</i>)	15
Wstęp	15
1.1. Źródła neoweberyzmu	15
1.2. Rozumienie neoweberyzmu	17
Podsumowanie	26
Literatura	27
2. Konceptualizacja neoweberyzmu w literaturze przedmiotu (<i>Paweł Białynicki-Birula, Marek Ćwiklicki, Jakub Głowacki, Jacek Klich</i>).	28
Wstęp	28
2.1. Geneza i syntetyczny opis neoweberyzmu	29
2.2. Dominujące nurty zarządzania publicznego	32
2.3. Źródła powstania neoweberowskiego modelu państwa w literaturze przedmiotu	39
2.4. Główne kierunki rozwoju neoweberowskiego modelu państwa	44
2.5. Neoweberowski model państwa na tle innych koncepcji zarządzania publicznego	47
Podsumowanie	52
Literatura	53
Część II. Kontekst społeczno-polityczny i gospodarczy narodzin neoweberyzmu	
3. Społeczeństwo – zmiany i wyzwania (<i>Michał Żabiński</i>)	61
Wstęp	61
3.1. Społeczeństwo – jak się je definiuje?	61
3.2. Czym jest społeczeństwo?	63
3.3. Indywidualizm	66
3.4. Zaufanie	68
3.5. Niepewność	74
3.6. Konsumpcjonizm	77
3.7. Nierówności (ekonomiczne) i problem ubóstwa	79
3.8. Rzeczywistość rozszerzona	84
Podsumowanie	86
Literatura	89

4. Państwo – przeobrażenia i presja otoczenia (<i>Michał Możdżeń</i>)	93
Wstęp	93
4.1. Radykalne zmiany kontekstu funkcjonowania państwa	93
4.2. Ewolucja elementów konstytutywnych państwa w XX w.	100
4.3. Współczesne wyzwania wobec sfery publicznej	107
Podsumowanie	112
Literatura	114
5. Renesans idei weberowskich we współczesnej organizacji polityki gospodarczej (<i>Tomasz Geodecki</i>)	117
Wstęp	117
5.1. Cechy nowoczesnej biurokracji weberowskiej sprzyjającej racjonalnej polityce gospodarczej	118
5.2. Instytucjonalne podstawy organizacji państwa i polityki gospodarczej	125
5.3. Prowadzenie polityki gospodarczej jako realizacja ekonomicznych interesów narodu	133
Podsumowanie	139
Literatura	141
 Część III. Neoweberyzm jako model zarządzania publicznego 	
6. Analiza neoweberowskiego paradygmatu zarządzania publicznego (<i>Marek Oramus</i>)	147
Wstęp	147
6.1. Rola i funkcje administracji publicznej	148
6.2. Mechanizmy i instrumenty zarządzania sprawami publicznymi	150
6.3. Sposób uprawiania polityk publicznych	152
6.4. Formy świadczenia usług publicznych	154
6.5. Struktury organizacyjne i sposoby zarządzania nimi	156
6.6. Relacje z aktorami społecznymi i gospodarczymi oraz grupami interesu	157
6.7. Model służby cywilnej	159
6.8. Mechanizmy organizacyjnego i systemowego uczenia się	160
6.9. Sposoby doskonalenia mechanizmów zarządzania publicznego	163
6.10. Rola prawa administracyjnego	164
Podsumowanie	166
Literatura	166
7. Ocena neoweberowskiego paradygmatu zarządzania publicznego z perspektywy procesów gospodarczych (<i>Michał Kudłacz</i>).	169
Wstęp	169
7.1. Polityki publiczne a procesy wolnorynkowe	170
7.2. Neoweberowski model zarządzania publicznego a procesy rozwojowe w gospodarce	172
Podsumowanie	181
Literatura	182

Część IV. Neoweberyzm a polityki sektorowe

8. Neoweberyzm a polityka innowacyjna (<i>Piotr Kopyciński</i>)	187
Wstęp	187
8.1. Podstawy interwencji publicznej w dziedzinie innowacyjności	188
8.2. Oddziaływanie państwa w dziedzinie innowacyjności	188
8.3. Metody koordynacji polityki innowacyjnej	191
8.4. Polityka innowacyjna – w stronę neoweberyzmu?	193
Podsumowanie	199
Literatura	199
9. Polityka rynku pracy w neoweberowskim modelu zarządzania publicznego (<i>Maciej Frączek</i>)	201
Wstęp	201
9.1. Cechy konstytutywne neoweberowskiej koncepcji zarządzania publicznego a polityka rynku pracy – wstępne rozważania	202
9.2. Modele polityki rynku pracy a neoweberowski model zarządzania publicznego	205
9.3. Modele zarządzania polityką rynku pracy a podejście neoweberowskie w zarządzaniu publicznym	206
9.4. Polityka rynku pracy na poziomie UE a neoweberowski model zarządzania publicznego	209
9.5. Polityka rynku pracy w Polsce – w stronę modelu neoweberowskiego?	211
9.6. Cechy polityki rynku pracy w neoweberowskim modelu zarządzania publicznego	214
Podsumowanie	215
Literatura	217
10. Analiza polskiej polityki przemysłowej w kontekście założeń koncepcji neoweberyzmu (<i>Łukasz Mamica</i>)	219
Wstęp	219
10.1. Kontekst polityki przemysłowej w myśli Webera	219
10.2. Polityka przemysłowa w ujęciu ewolucyjnym	220
10.3. Metody zarządzania	222
10.4. Podmioty	222
10.5. Logika/sposób implementacji	223
10.6. Dominujące strategie	224
Podsumowanie	226
Literatura	226

Zakończenie. Od modelu w kierunku paradygmatu? (<i>Stanisław Mazur</i>)	228
Wstęp	228
1. Wyzwania teoretyczne stojące przed neoweberowskim podejściem do zarządzania publicznego	228
Podsumowanie	234
Literatura	236
Indeks osób	237